

Piaci útmutató a Cseh Köztársaságról

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

2022

Tartalom

Tartalom.....	2
Alapadatok.....	3
Gazdasági helyzet	4
1. Legfontosabb indikátorok	4
2. A külkereskedelem fő jellemzői	5
3. Gazdasági helyzet	5
4. További hasznos gazdasági információk	6
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal.....	6
1. Politikai, államközi kapcsolatok.....	6
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok.....	7
Jogi, szabályozási környezet	8
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés	8
1. Eximbank országhoz tartozó besorolás	8
2. Helyi fejlesztési bank	12
3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek.....	12
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	12
5. Tenderlehetőségek	13
6. További hasznos információk angol nyelven.....	13
Praktikus információk.....	14
1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok	14
2. Beutazási feltételek.....	15
3. Infrastruktúra, közlekedés	15
4. Repülőterek, légitársaságok.....	15
5. Banki szolgáltatások elérhetősége.....	16
6. Egyéb.....	16
Kultúra	16
1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	16
2. Fontosabb ünnepek	18
3. Vallás, vallási szokások	18
4. Történelmi áttekintés.....	18
5. További hasznos információk angol nyelven.....	19

Alapadatok

Hivatalos név: Cseh Köztársaság

Főváros	Prága
Államforma	Pluralista többpártrendszerű parlamentáris képviselői demokrácia
Kormányzat	A kormány élén a miniszterelnök áll. Parlamentje kétkamarás, alsóháza a 200 fős képviselőház, felsőháza pedig a 81 fős szenátus. 2013 óta a köztársasági elnököt közvetlenül választják, de a miniszterelnök szerepe jelentősebb.
Pénznem	cseh korona (CZK)
Hivatalos nyelv	cseh
Területe	78 867 km ²
Lakossága	10 705 384 fő (2022-es becslés)
Időzóna	GMT + 1 óra
Etnikai megoszlás	57,3% cseh, 3,4% morva, 0,9% szlovák, 0,7% ukrán, 2,1% egyéb, 31,6% nem nyilatkozott (2021-es népszámlálási adatok alapján)
Vallások	77,9% vallás nélküli vagy nem nyilatkozott, 9,3% római katolikus, 2,4% más keresztény, 9,1% felekezeten kívüli, 1,2% egyéb vallású
Függetlenség napja:	1993. január 1.

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehország%C3%A1g>
http://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic
<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/czechia/>

Csehország, hivatalos nevén a Cseh Köztársaság szárazföldi ország Közép-Európában. Nyugaton Németország, délen Ausztria, keleten Szlovákia, északon Lengyelország határolja. A mai Csehország területén 1918 előtt három terület osztozott: Csehország, Morvaország és részben Szilézia.

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

Legfontosabb indikátorok										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GDP (milliárd USD)*	208,86	211,68	209,36	188,03	196,27	218,63	248,95	25220	245,34	282,34
Egy főre jutó GDP (USD)*	19 871	20 133	19 891	17 830	18 575	20 636	23 420	23660	22 933,5	26 378,5
Egy főre jutó GNI (Atlas method)	19 440	19 410	18 900	18 370	17 670	18 310	20 560	21 100	22 130	24 070
GDP növekedési üteme (% , év)*	-0,8	0,0	2,3	5,4	2,5	5,2	3,2	3,0	-5,8	3,3
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	-4,1	-2,4	3,3	4,9	2,0	6,6	1,4	1,9	9,2	3,7
Infláció (fogyasztói árak, %)*	3,3	1,4	0,3	0,3	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	3,8
Exportvolumen index (milliárd USD)*(2000=100)	276,9	279,6	289,9	313,3	324,7	342,8	351,4	354,2	331,7	n.a.
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,874	0,882	0,888	0,891	0,893	0,896	0,898	0,9	n.a.	n.a.
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	4,52	4,51	4,43	4,53	4,69	70,9	71,18	70,85	n.a.	n.a.

Forrás: * <http://data.worldbank.org/country/czech-republic>

** <https://hdr.undp.org/data-center/specific-country-data#/countries/CZE>

*** <https://tradingeconomics.com/czech-republic/competitiveness-index>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Exportvolumen	226,68 milliárd USD (2021)
Legfontosabb exportpartnerek	Németország 32%, Szlovákia 8,1%, Lengyelország 6,7%, Franciaország 4,6%, Ausztria 4,5%, Olaszország 3,9%, Egyesült Királyság 3,8%, Hollandia 3,7%, Magyarország 3,3% (2021)
Legfontosabb exporttermékek	gépek, nukleáris reaktorok, elektromos és elektronikai eszközök, berendezések, járművek
Importvolumen	209,22 milliárd USD (2021)
Legfontosabb importpartnerek	Németország 23%, Kína 17%, Lengyelország 8,3%, Szlovákia 4,5%, Olaszország 4,3%, Oroszország 3%, Austria 28%, Franciaország 2,9%, Magyarország 2,6% (2021)
Legfontosabb importtermékek	elektronikai eszközök, berendezések, gépek, közlekedési eszközök

Forrás: <https://tradingeconomics.com/czech-republic/exports-by-country>
<https://tradingeconomics.com/czech-republic/imports-by-country>

3. Gazdasági helyzet

A cseh gazdaság nyitott szerkezetű, a GDP 80%-át az export adja. Csehország vásárlóerő-paritáson mért egy főre jutó GDP-je eléri az EU-28-ak átlagának 90%-át. A cseh export 84%-a az EU tagországokba, a teljes cseh export 1/3-a Németországba irányul. Csehország középtávú gazdasági stratégiai célja, hogy a világ 20 legversenyképesebb országa közé kerüljön.

A gazdaság főbb iparágai: a gépjárműgyártás, a nehéz- és általános gépgyártás, a vas- és acélipar, a fémmegmunkálás, a vegyipar, az elektronikai ipar, a textil- és üvegyipar, a sörgyártás, a kerámia- és a gyógyszeripar. A főbb agrártermékek: búza, burgonya, cukorrépa, komló, gyümölcs, sertés és baromfi. Az ipari húzóágazatok a közlekedési eszközök és berendezések tartoznak.

Feltételezett jövőbeli húzóágazatok továbbra is a gépipar, feldolgozóipar, vegyipar, energetika.

Kormányzati beruházási prioritások: infrastruktúrafejlesztés (közúti és vasútépítési projektek), digitalizálás, vízgazdálkodás, ipari fejlesztések

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-csehország>

Az Európai Bizottság előrejelzései szerint a GDP 2022-ben 2,3%-kal, 2023-ban pedig 2,0%-kal nő, kisebb mértékben, mint 2021-ben, amikor a gazdaság 3,5%-kal bővült. Ez az alacsonyabb növekedés az Ukrajna elleni orosz inváziót követő súlyosbodó ellátási láncnak és Kína zero COVID-politikájának, valamint a megnövekedett globális inflációnak és a monetáris politika szigorításának a következménye.

A cseh gazdaság erős alapokon kezdte a 2022-es évet a beruházások és az export növekedésének köszönhetően. A 2. negyedében azonban a gazdaság visszaesése várható, mivel az ukrajnai orosz invázió negatív gazdasági hatásai várhatóan teljesen beérnek. 2022 hátralévő részében a gazdasági növekedés az előrejelzések szerint stagnálni fog, mivel a finanszírozási költségek emelkedése és a reáljövedelem csökkenése továbbra is visszafogja

a gazdasági tevékenységet. 2023-ban a makrogazdasági helyzet javulása várható, de a növekedés átlag alatti marad.

Az infláció a világjárvány utáni fellendülés kezdete óta nő. Az Ukrajna elleni orosz agressziós háború okozta ellátási lánc zavarai tovább fokozzák ezeket az inflációs nyomásokat, amelyek az energia és egyéb termékek árai mellett a mezőgazdasági termékek árait is befolyásolják. Az infláció mértéke az előrejelzések szerint 2022-ben átlagosan 13,9%, 2023-ban pedig 5,8% lesz.

Forrás: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/czechia/economic-forecast-czechia_en

4. További hasznos gazdasági információk

Export Hungary: <http://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-csehország>

<https://countryeconomy.com/countries/czech-republic>

Az OECD gazdasági előrejelzéseiről:

<https://www.oecd.org/economy/czech-republic-economic-snapshot/>

Tudnivalók a csehországi befektetésekről: <http://www.doingbusiness.cz/>

CIA World Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/czechia/>

ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index: <http://hdr.undp.org/en/statistics/>

Versenyképességi Index:

<http://www.weforum.org/issues/competitiveness-0/gci2012-data-platform/>

A Világbank adatbázisa: <http://data.worldbank.org/country/czech-republic>

ENSZ-adatok: <http://data.un.org/en/iso/cz.html>

[Cseh Nemzeti Bank](#)

[Cseh Pénzügyminisztérium](#)

[Cseh Ipari és Kereskedelmi Minisztériuma](#)

[Cseh Külügyminisztérium](#)

[CzechInvest – Beruházásösztönző Ügynökség](#)

[Cseh Statisztikai Hivatal](#)

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

Magyarország a Cseh Köztársasággal 1993. január 1-jén, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság felbomlásakor vette fel a diplomáciai kapcsolatokat. Azóta a felső szintű politikai találkozók mind kétoldalú, mind multilaterális és regionális keretek között gyakoriak. A szaktárcák együttműködése folyamatos, a konzultációs mechanizmusok kétoldalú és regionális keretek között egyaránt jól működnek. Szerződéses kapcsolataink rendezettek, alapjukat a magyar-csehszlovák államközi szerződések jogutódlását rendező, 1995-ben aláírt jegyzőkönyv jelenti.

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

Kétoldalú kereskedelmi kapcsolataink Csehországgal az uniós csatlakozást követően jelentősen bővültek.

Csehország 2021-ben a 7. legjelentősebb import-, valamint a 8. legjelentősebb exportpiaca volt Magyarországnak.

Forrás: <https://tradingeconomics.com/hungary/exports-by-country>,
<https://tradingeconomics.com/hungary/imports-by-country>)

Kivitelünk 2021-ben 4,892 milliárd euró értékű volt, míg a cseh import 5,754 milliárd euró értékű árucikket tartalmazott.

2021-ben exporttermékeink közül a legnagyobb értékben gépeket és szállítóberendezéseket szállítottunk Csehországba (2,562 milliárd euró, amely növekedést jelent a 2020-as évhez képest).

A feldolgozott termékek exportja 2021-ben 1,828 milliárd eurót tett ki, amely növekedést jelent az előző évhez képest. Az energiahordozók, az élelmiszerek és a nyersanyagok exportja is növekedést mutatott. Forrás: KSH

2021-ben az import legnagyobb részét a gépek és szállítóeszközök adták (3,03 milliárd euró). Ezen kívül a feldolgozott termékek importja volt még jelentős (2,116 milliárd euró).

Forrás: KSH

A cseh gépjárműipari fejlesztések kooperációs lehetőségeket, illetve outsourcing tevékenységet, továbbá fúziós tőkebefektetéseket ösztönözhetnek. A két ország közötti működő-tőke beruházások mozgatórugói egyre inkább a térségben letelepedett nagy multinacionális, illetve tőkeerős gyártók. Mindemellett látható az is, hogy a külkereskedelmi áruforgalomban jelentősebb volumen-növekedés a tőke és szolgáltatás exportjának fokozásával realizálható.

A jövőben a magyar piaci pozíciók javítását elsősorban a gépipar, az elektronika, a konfekcióipar, továbbá vegyipari és gyógyszeripari termékek piaci részesedésnövelésétől remélik az elemzők, akik hosszabb távon a magyar élelmiszeripar, építőipar, továbbá a környezetvédelmi ipar üzleti lehetőségeinek bővülésével számolnak. A magyar kkv-k számára kitörési pont lehet az élelmiszeripar, illetve a minőségi borok exportja.

Turizmus szempontjából Csehország hazánk egyik legdinamikusabban bővülő küldő piaca, az elmúlt 10 évben a kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált cseh vendégéjszakák száma megnégyesződött, ezzel a Cseh Köztársaság az 4. legfontosabb küldő piacunk.

Az aktuális zöldmezős tőkekihelyezési lehetőségekről a [CzechInvest](https://czechinvest.cz) honlapján lehet tájékozódni.

Forrás: <https://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-csehország>

A magyar-cseh külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Összesen	4 676,1	4 677,3	4 198,4	4892,9	5 028,5	5 187,5	5 006,9	5 754,7	-352,4	-510,2	-808,5	-861,8
Élelmiszer, ital, dohány	323,6	328,9	305,4	323,8	296,1	315,7	310,6	331,9	27,5	13,2	-5,1	-8,1
Nyersanyagok	101,5	92,8	102,0	131,1	70,2	64,3	50,9	79,2	31,3	28,5	51,1	51,9
Energiahordozók	49,6	47,4	28,3	46,8	184,2	152,9	105,1	1 96,9	-134,6	-105,5	-76,8	-150,1
Feldolgozott termékek	1 790,4	1 689,9	1 420,1	1828,3	1 823,5	1 856,9	1 749,2	21 16,1	-33,1	-167,0	-329,1	-287,8
Gépek, gépi berendezések	2 411,0	2 518,2	2 342,5	2562,8	2 654,4	2 797,7	2 791,2	3030,5	-243,5	-279,5	-448,6	-467,7

Forrás: KSH

Jogi, szabályozási környezet

Az Európai Unió tagjaként Csehország és Magyarország között a kereskedelem teljes mértékben liberalizált, a vámhatárok megszűnése következtében a termékek mindenfajta adminisztratív kötöttség nélkül, szabadon mozoghatnak. Harmadik, nem uniós országok esetében egységes uniós vámpolitika kerül alkalmazásra. Kereskedelmi korlátozás ugyancsak uniós direktíva alapján a kettős felhasználású, illetve haditechnikai eszközök kereskedelmében áll fenn. A pénzügyi intézetek egészséges és stabil környezetben működnek, a nemfizetési kockázat szintje alacsony. Javasolt az euróban történő elszámolás. A cseh üzleti partnerek ellenőrizhetősége a www.justice.cz oldalon lehetséges, kizárólag cseh nyelven.

Hasznos tudnivalók a vállalatalapításról, adózási szabályokról, ingatlanvásárlásról:

<http://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-csehország>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. Eximbank országkockázati besorolás

Az Eximbank hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Csehország az 2-es országkockázati kategóriába esik.

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja>

2. Helyi fejlesztési bank

A [Cseh-Morva Hitel- és Fejlesztési Bank](#), a Českomoravská záruční a rozvojová banka, (CMZRB) 100%-ban a Cseh Köztársaság tulajdonában lévő banki entitás, melynek fő célkitűzése az ország hatékony és fenntartható gazdasági fejlődéséhez való hozzájárulás.

Elérhetőség:

Jeruzalémská 964/4, Praha 1

Tel: +420 255 721 111

E-mail: info@cmzrb.cz

<http://www.cmzrb.cz/index.php?lang=2>

3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek

A befektetések pénzügyi támogatására Csehország számos támogatási formát kínál úgy a hazai, mint a külföldi befektetők számára. Ezeket az Európai Unió strukturális alapjaiból, valamint az ország költségvetéséből finanszírozzák a befektetések ösztönzésére. Az üzleti- és befektetésfejlesztő ügynökség, a [CzechInvest](#) a meglévő, valamint az új csehországi befektetések támogatásának céljával működik, teljesen ingyenesen.

A vállalkozásfejlesztés területén kiemelt jelentőséggel bír a [Brnói Vásárközpont](#), amely számos speciális – minden szektort megmozgató – szakkiállítás és vásár keretében várja a magyar cégeket kiállítóként és látogatóként egyaránt.

A CzechTrade, mint a cseh Ipari és Kereskedelmi Minisztérium közvetlen irányítása alatt álló kormányzati szervezet, egy olyan szakemberekből álló csapattal rendelkezik, amely térítésmentesen segít megtalálni a megfelelő cseh termék vagy szolgáltatás beszállítóját.

[CzechTrade Hungary](#)

1064 Budapest, Rózsa utca 61.

Tel.: +36 1 462 5057

Mobil: + 36305155196

E-mail: budapest@czechtrade.cz

Forrás: <http://www.czechtradeoffices.com/>, <http://www.czechtrade.org.hu/>

[További hasznos információ:](#)

[Befektetési és Üzletfejlesztési Ügynökség](#)

[Külföldi Befektetések Egyesülete](#)

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

A [Cseh Kereskedelmi Kamara](#) (Hospodářská komora České) Csehország legnagyobb vállalkozói szervezete, amelynek több mint 16 000 tagja van. A kamarai hálózat 14 regionális és 46 területi kereskedelmi kamarából, valamint 124 szakmai szövetségből áll.

Csehországi regionális kamarák:

[Prágai Kereskedelmi Kamara](#)

[Dél-Csehországi Kereskedelmi Kamara](#)

[Dél-Moráviai Regionális Kereskedelmi Kamara](#)

[Karlovy Vary Regionális Kereskedelmi Kamara](#)

[Hradec Kralové Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Libereci Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Morva-Szilézia Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Olomouc Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Pardubice Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Plzeň Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Közép-Csehországi Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Ústí Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Vysočina Regionális Kereskedelmi Kamara](#)
[Zlín Regionális Kereskedelmi Kamara](#)

A [Cseh-Magyar Kereskedelmi Kamara](#) (Česko – maďarská obchodní komora) 2010. május 19-én jött létre Prágában a csehországi Ipari és Kereskedelmi Minisztérium engedélyével.

Elérhetőségei:

Cím: Václavské nám. 802/56, 110 00 Praha 1

Telefonszám: +420 224 032 184; +420 603 508 320

E-mail: cmok@cmok.eu

A [Cseh-Magyar Üzleti Klub](#) a cseh és magyar vállalkozások együttműködésének segítését és a kétoldalú üzleti kapcsolatok fejlesztését tekinti legfőbb céljának. Mindemellett fórumot kíván teremteni vállalatok és magánszemélyek számára a kulturális kapcsolatok kialakítására is. A klub távolabbi célja, hogy néhány éven belül a Visegrádi Négyek országaival együttműködve kereskedelmi kamarává alakuljon, és ilyen formában még magasabb szervezeti szinten tudja majd képviselni a tagság elvárásait.

5. Tenderlehetőségek

Uniós tagországgként a közbeszerzési rendszer azonos a hazaival, a nemzeti tenderfigyelő a www.vestnikverejnikzakazek.cz oldalon csak cseh nyelven érhető el.

A csehországi közbeszerzések szabályosságát a csehországi Versenyvédelmi Hivatal felügyeli, amelynek tevékenységéről a következő címen olvashat bővebben:

<http://www.uohs.cz/en/public-procurement.html>.

A csehországi tenderlehetőségeket gyűjtő honlapok:

<https://www.globaltenders.com/>

<http://www.tendersinfo.com/global-czech-republic-tenders.php>

Aktuális tenderek a Külgazdasági és Külügyminisztérium Export Hungary oldalán:

<http://exporthungary.gov.hu/kulfoldi-tenderek>

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-csehország>

6. További hasznos információk angol nyelven

Üzleti információ

www.businessinfo.cz

www.doingbusiness.cz

www.czechtrade.cz

www.czechinvest.cz

Céges adatbázisok

www.inform.cz

<http://exporters.czechtrade.cz/en/>

www.kompass.com

Szakmai szövetségek

www.spcr.cz – A Cseh Köztársaság Ipari Szövetsége

www.autosap.cz - Autóipari Szövetség

www.sst.cz - Mérnöki Technológiai Szövetség

www.atok.cz - Textil-, Ruha- és Bőripari Szövetség

www.askpcr.cz - Üveg- és Kerámiaipari Szövetség

Praktikus információk

1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok

[Magyarország Prágai Nagykövetsége](#)

E-mail: mission.prg@mfa.gov.hu

Tel.: 00-420 220-317-200

Cím: Pod Hradbami 17, Praha 6-Střešovice

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Dr. Boros Miklós

Külgazdasági attasé:

Környi Zoltán

Email: zoltan.kornyimfa.gov.hu

Tel.: 00 420 220 317 217

Konzuli osztály

Konzul: Balázs Bálint

Tel.: 00 420 220-317-231

Email: consulate.prg@mfa.gov.hu

[A Cseh Köztársaság Budapesti Nagykövetsége](#)

Cím: 1064 Budapest, Rózsa utca 61.

Telefonszám: +36 1 462 50 11

E-mail: budapest@embassy.mzv.cz

Nagykövet: Tibor Bial, MBA

Kereskedelmi és Közgazdasági Osztály:

Petr Michálek – vezető

Tel.: +36 1 462 50 15

E-mail: commerce_budapest@mzv.cz

A Cseh Köztársaság Budapesti Nagykövetségének Konzuli Osztálya

Cím: 1064 Budapest VI., Szegfű u. 4

Tel.: +36 1 462 50 14

E-mail: consulate_budapest@mzv.cz

2. Beutazási feltételek

Az ország a schengeni övezet része, így megszüntette a szomszédos államokkal közös határokon a határellenőrzést.

Magyar állampolgároknak bejelentési kötelezettségük van, amennyiben a csehországi tartózkodásuk meghaladja a 30 napot. Ezt a tartózkodás 30. napjáig kell bejelenteni a rendőrségnek, kivéve, ha ezt a szállásadó megteszi. A prágai rendőrség ellenőrzi a kereskedelmi szálláshelyeket, csak érvényes útlevelemmel vagy személyi igazolvánnyal lehet bejelentkezni, a jogosítvány, vagy más okmány nem elég.

További részletes információ a beutazási, tartózkodási feltételekről, valamint az egészségügyi és Covid-19 járvány időszakára vonatkozó aktuális utazási tanácsok: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?cseh-koztarsasag>

3. Infrastruktúra, közlekedés

A közúthálózat hossza az országban 55 653 km, ebből 1177,5 km autópálya. A megengedett legnagyobb sebesség lakott területen 50 km/h, külterületen 90 km/h, autópályán pedig 130 km/h.

A České dráhy (a cseh vasúttársaság) az ország legnagyobb vasúti közlekedési vállalata, éves utasforgalma 180 millió fő körül van. A teherfuvarozással foglalkozó ČD Cargo az ötödik legnagyobb ilyen vállalat az EU területén. 9505 km-es hálózatával a cseh vasút az egyik legsűrűbb európai vasúti hálózat. Ebből 2926 km villamosított.

A vízi útvonal 664 km hosszú (túlnyomórészt az Elba, Moldva, Odera folyókon zajlik). Kikötők: Prága (Moldva), Děčín, Ústí nad Labem (Elba)

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehorsz%C3%A1g>

4. Repülőterek, légitársaságok

A prágai [Václav Havel Repülőtér](#) az ország fő légiközlekedési csomópontja. Az országban összesen 46 aszfaltozott kifutóval rendelkező repülőtér van, amelyek közül 6 bonyolít nemzetközi forgalmat: ezek [Brno-Turany Airport](#), Karlovy Vary, az Ostrava melletti Mošnov, Pardubice, Prága és az Uherské Hradiště melletti Kunovice.

Forrás: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_the_Czech_Republic

Cseh Légitársaság: [Czech Airlines](#)

5. Banki szolgáltatások elérhetősége

A Csehországban működő bankok listája az alábbi linken érhető el:

<http://listofbanksin.com/ListofBanksinCzechRepublic.htm>

6. Egyéb

Telefonálásnál fontos eltérés a hazai rendszerhez képest, hogy Csehországon belül nincs előhívószám. A csehországi telefonszámok – a sürgősségi hívószámok kivételével – egységesen kilenc számjegyűek, függetlenül attól, hogy városi, mobil- vagy kistélepi előfizetőt hívjuk. Magyar mobil készülékről vagy Magyarországról történő híváskor a 00-420 országkód után a kilenc számjegyű hívószámot tárcsázzuk. Az általános segélyvonal a 112, ahol kapcsolni tudnak angolul vagy németül beszélő kezelőt. A közhivatalokban 8.00-tól 16.30-ig tart a munkaidő, pénteken is. Profitorientált vállalkozásoknál többnyire 9.00-tól 18.00-ig dolgoznak. Angol nyelvű napilapok: [Prague Post](#), [Finanční noviny](#), Online napilapok [listája](#)

Kultúra

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

A csehek többnyire zárkózottak és rendkívül mértéktartóak. Nyitottság szempontjából sokat számít a cseh üzletembereknek, hogy külföldi tárgyalópartnere milyen nyelven kommunikál vele. Főleg a középkorú és idősebb generáció cseh, szlovák nyelven (akár tolmács útján is) jóval közvetlenebb. A fiatalabb generációknál nem okoz gondot az angol vagy német nyelven való kommunikáció.

A szerződéskötés, illetve az üzleti szokások területén az európai norma mérvadó. A végzettségek feltüntetésére (Ing., Bc., JUDr.) kényszerűen ügyelnek. Cseh nyelven történő kommunikáció esetén jó néven veszik, ha a titulusuk szerint szólítjuk meg pl. „mérnök úr” (egymást is így szólítják, a jó tolmácsot nem kell erre figyelmeztetni). Idegen nyelvű tárgyalásnál ez nem szükséges.

A köszöntés és kézfogás a magyar szokásoknak megfelelő. Skandináv típusú „két lépés távolság” jellemző a csehekre, a kézfogás elfogadott, de a vállon veregetés kizárt. Nagy hangsúlyt helyeznek a határozott kézfogásra és a tárgyalás során fenntartott szemkontaktusra.

Az időpontegyeztetések üzleti tárgyalások során kötelezőek, és előre kell őket megbeszélni. Az üzleti életben rendkívül szigorúan veszik a pontosságot. Nem érdemes péntek délutánra találkozót szervezni, ugyanis a csehek ilyenkor már elindulnak vidéki nyaralóikba, de augusztusra sem, mivel ilyenkor nagyon sok üzlet zárva van.

A cseh üzletemberek általában el szokták fogadni az ebédmeghívásokat, többnyire idővel viszonzózzák is („semleges helyszínen”). A cseh üzletember viszont szinte soha nem hívja meg üzleti partnerét otthonába (pl. vacsorára), még viszonzásul sem. Ha azonban meghívják az otthonukba, jó ajándék egy doboz jó minőségű bonbon, egy üveg bor vagy brandy, illetve a páratlan számú virágból álló virágcsokor, a kála kivételével, mivel ezt temetésekre viszik.

A csehek nem szeretnek a vagyonukkal kérkedni, így ne kérdezzünk rá, hogy hol és hogyan élnek. Ajánlott társalgási téma a politika, a gazdaság és a főbb sportesemények. Mindig tartsuk tiszteltben a társas viselkedési normákat, mint például senkit ne szólítsunk a keresztnévén, amíg ő maga fel nem ajánlja ezt, különösen, ha hölgyről van szó.

A protokollt nagyon szigorúan veszik, ajánlott állva maradni, amíg hellyel nem kínálnak, hiszen sokszor személyre szóló helyet tartanak fenn a partnernek. A csehek kölcsönös tisztelettel fordulnak a külföldi üzleti partnerekhez, pozitívan viszonyulnak hozzájuk, ha azt látják, hogy tudnak tőle tanulni. Ugyanakkor meglehetősen hűvösen reagálnak a nem azonos státuszú vagy szakértelmű közeledésekre.

A döntéshozatal hierarchikus, az első tárgyalás csak bemutatkozó jellegű, ahol a felek megismerik egymást és kiépítik a kölcsönös bizalmat. Éppen ezért az első tárgyalásra általában a középvezetővel kerül sor, ahol kötetlen beszélgetés és ismerkedés előzi meg az üzletről való tárgyalást. A csehek konfliktuskerülők, gyakran indirekt módon tárgyalnak. Több találkozásra van szükség, amíg a cseh partnerben kialakul a kölcsönös bizalom és közvetlen viszony. Udvariasságból nem használják a „nem” szót, helyette olyan kifejezéseket használnak, mint „bonyolult”, „meglátjuk”. Tárgyalások során általában azt terjesztik elő, amire szükségük van, de nem ajánlanak cserébe semmit. A cseh üzletemberek jellemzően megfontoltak, nehezen és lassan döntenek. Ezért nagy türelemre van szükség a protokollnak megfelelő, hierarchikus viszonyokat betartó tárgyalási folyamat során.

Javasolt különválasztani az üzletet és a szórakozást. Különösen nem ajánlott személyes kérdéseket feltenni, a partner korára, egészségére vagy pénzügyi helyzetére vonatkozóan.

A leveleket a cégnek címezzük, ne egy konkrét személynek, ezzel elkerülhetjük, hogy távollét esetén felbontatlanul maradjon.

A csehek nagy hangsúlyt helyeznek a megjelenésre. A visszafogott stílusú öltözködés az elvárt, a rikító színek komolytalanságot kölcsönöznek. Tárgyalások során a férfiaknál öltöny, nyakkendő, női menedzserek esetében a kosztüm az elvárás, mivel úgy tartja a mondás, hogy az öltözéssel lehet kifejezni a tárgyalófél iránti tiszteletet. A zakót csak azután vehetjük le, ha a legmagasabb rangú cseh is hasonlóan tett.

Az ajándékozás első találkozáskor nem elvárt, de a vendégországból származó apró ajándékok elfogadottak. A csehek ilyen céllal Becherovkát, cseh kristályt, kézzel festett karácsonyi díszeket, fajtákokat és sört adnak. A drága ajándékok nem ajánlottak, mivel a legtöbb vállalatnál meghatározott, hogy mekkora értékig fogadhatnak el ajándékot, és ha ennek értéke eléri ezt a plafont, akkor jelenteni kell a vezetőség felé, vagy vissza kell utasítani. Az ajándékokat általában azonnal felbontják.

A vesztegetés és a korrupció hivatalosan elfogadhatatlan és tagadott viselkedési formák, azonban széles körben jelen vannak az üzleti környezetben. Mind a cseh, mind pedig a külföldi üzletemberek használják a szerződések biztosítására vagy a kormányzati szerződéseket, illetve új üzleti folyamatokat korlátozó bürokratikus nehézségek megkönnyítésére.

2021-ben Csehország az 49. helyen végzett a Transparency International Észlelt Korrupciós Indexén a világban mért 180 ország közül.

Forrás: <https://www.transparency.org/country/CZE>

Forrás: <http://businessculture.org/eastern-europe/czech-republic/business-etiquette/>

2. Fontosabb ünnepek

Január 1.: újév

Május 1.: a munka ünnepe

Május 8.: CSSZK felszabadításának napja, a győzelem napja

Július 5.: Cirill és Metód szláv hittérítők napja

Július 6.: Husz János mártírhalálának napja

Szeptember 28.: a cseh államiság napja (Szent Vencel napja)

Október 28.: az önálló csehszlovák állam megalakulásának napja

November 17.: a szabadságért és a demokráciáért folytatott harc napja

December 24-26. szenteste, karácsony

Változó ünnepnap: húsvéthétfő

Ezekon a napokon kívül még 11 ún. jelentős napot tartanak nyilván, de ezek nem járnak szabadnappal.

3. Vallás, vallási szokások

A 2011-es népszámlálás szerint a népesség 79,4%-a ateista vagy vallás nélküli. Ugyanakkor az ország a keresztény kultúrkör része. A hagyományos keresztény ünnepeket a csehek is ünneplik, templomba azonban nagyon kevesen járnak. Az egyik legfontosabb vallási ünnep július 5. Szent Cirill és Metód napja.

Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehorsz%C3%A1g#Vall.C3.A1si_.C3.A9let
http://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_the_Czech_Republic

4. Történelmi áttekintés

A szlávok az 5. és 6. század fordulóján érkeztek a mai Morávia és Bohémia területére. A 9. században keresztény hittérítők érkeztek, majd a Premysl dinasztia uralkodása alatt fokozatosan megerősödött a cseh állam. 1346 és 1378 között, IV. Károly uralkodása alatt érte el a királyság hatalmának és tekintélyének csúcsát, majd részben az ezt követő politikai és gazdasági válság hatására a 15. század elején kitört a huszita forradalom. 1469. május 3-án a katolikus cseh rendek Ulászló cseh király ellenében Mátyás magyar királyt megválasztották cseh királynak az olmützi székesegyházban. Mátyást a cseh katolikus rendek mellett a katolikus melléktartományok, Morvaország, Szilézia és Lausitz fogadták el királyuknak, továbbá a főként német ajkú városok (elsősorban Boroszló). 1477-ben a gmunden-korneuburgi béke értelmében Frigyes császár is Mátyást ismerte el cseh királynak, a hagyományos hűségesküt is letétette vele. Ezután Ulászló és Mátyás is újra tárgyalásokat kezdett, s 1478-ban megkötötték az olmützi békét, amelyet 1479. július 21-én ratifikáltak ünnepélyesen. Ez megerősítette a status quot, amelynek értelmében kölcsönösen elismerték egymás cseh királyi címét, Mátyás megtarthatta Morvaországot, Sziléziát és Lausitzot, a szűkebb értelemben vett Csehország (Bohémia) pedig Ulászló kezén maradt. Ulászló a béke értelmében csak Mátyás halála után válthatta vissza területeit 400 ezer aranyforintért. 1526-ban Habsburgok kerültek trónra, majd a független Csehszlovák Köztársaság csak 1918-ban jött létre, miután az első világháborúban összeomlott az Osztrák–Magyar Monarchia. 1933 után Csehszlovákia volt Közép- és Kelet-Európa egyetlen demokratikus állama. 1939 és 1945 között az ország német megszállás alá került, 1948-tól

pedig Csehszlovákia a keleti blokkhoz tartozott. 1989 novemberében a békés ún. „báronyos forradalom” után Csehszlovákia is a többpárti demokrácia útjára lépett. 1993. január 1-én békésen különvált Csehország és Szlovákia. Mindkét országban gazdasági reformokat vezettek be és privatizáltak a piacgazdaság kialakítása érdekében. Ennek eredményeként és nagyrészt a Németországból érkező befektetőknek köszönhetően Csehország gazdasága fejlődésnek indult. Demokratikus politikával és sikeres gazdaságpolitikával elérték azt, hogy a cseh főváros, Prága legyen Közép-Európa egyik legnagyobb pénzügyi központja, valamint leglátogatottabb városa.

2006-ban Csehország lett a KGST volt tagállamai közül az első, amelyet a Világbank fejlett országnak nyilvánított. Kelet-Közép-Európában itt a legmagasabb az emberi fejlettségi index (HDI, Human Development Index).

A Cseh Köztársaság 1991 óta a visegrádi négyek (eredetileg nem saját jogán, hanem Csehszlovákia részeként), 1995-től az OECD tagja. A Cseh Köztársaság a NATO-hoz 1999. március 12-én, az Európai Unióhoz 2004. május 1-jén csatlakozott, továbbá ENSZ tagsággal is rendelkezik.

Csehország 1992-től a NATO, 1995-től a Kereskedelmi Világszervezetnek is tagja, az Európai Unióhoz 2004. május 1-én csatlakozott. Csehország tagja továbbá az ENSZ, ET, EBESZ és OECD nemzetközi szervezeteknek, valamint a Visegrádi Együttműködésnek is.

Forrás: <http://hdr.undp.org/en/data>,

http://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic,

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehorsz%C3%A1g>

5. További hasznos információk angol nyelven

CIA World Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/czechia/>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_the_Czech_Republic

A BBC Csehországról: <http://www.bbc.com/news/world-europe-17220018>

Worldatlas.com: <http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/europe/cz.htm>

Az ország demográfiai adatairól: <https://www.czso.cz/web/czso/404->

Az ország történelméről: http://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic#History

My Czech Republic (a szokásokról, ünnepekről):

http://www.myczechrepublic.com/czech_culture/czech_holidays/

Frissítve: 2022. augusztus

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság